

**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ**

СРП

**БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs**

БЕЗ ВЕЋИХ ПОТРЕСА

И вуци сити и овце на броју

Законом о основама система образовања и васпитања и Посебним колективним уговором за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика утврђена је обавеза актива директора да заједно са репрезентативним синдикатом разматра листу запослених за чијим радом је престала потреба (делимично или у целости), како би се за запослене који се нађу на овој листи преузимањем у другу школу обезбедила норма, или бар део норме и како би се избегла раније присутна пракса да се на једној страни појављују вишкови, а на другој страни расписују конкурси и примају нови извршиоци. На позив актива директора основних школа са територије Града Сомбора, коме је присуствовао и председник Актива сомборских средњих школа и новопостављени начелник Школске управе Сомбор, састанку овог проширеног састава актива директора основних школа присуствовали су и представници јединог и апсолутно већинског синдиката у сомборским школама – СрпС (НСПРВ), како би разматрали листу запослених за чијим је радом у потпуности или делимично престала потреба.

Оно што се могло констатовати јесте да тај, законом утврђен, посао није окончан на начин да је формулисана листа запослених (рок **15.08.2010.**), већ је учесницима састанка подељен табеларни приказ вишкова (у процентима) по наставним предметима у основним и средњим школама са територије Града Сомбора, као и табела са вишковима и потребама (по наставним предметима) у сомборским средњим школама. Ипак, мора се констатовати да је већина директора покушала да пронађе решење за „своје“ запослене који делом остају без норме, проналазећи им допуну до пуне норме у пословима на извођењу изборне наставе, „спуштањем“ из виших разреда у ниже, на пословима у библиотеци и сл., заборављајући, при томе, да је неопходно установити јасну и прецизну листу запослених за чијим радом делимично или у потпуности престаје потреба, како би те колеге могле бити преузете и изводити наставу управо из оних предмета и у оном проценту у коме су засновали радни однос. У овом случају они ће још једну годину прегрмети, али ће и даље њихов фактички статус бити – радник са непуном нормом, при чему се може лако десити да се на слободан део норме у некој другој школи доведу нови извршиоци, чиме се свеукупна ситуација компликује.

Из изјава појединих директора у току дискусије на самом састанку, могло се закључити да, ипак, сви директори нису изнели право стање, већ да су свесно покушали део часова маскирати да би их сачували за одређене познате извршиоце (чак и онда када се ради о нестручно заступљеној настави), уместо да их јавно огласе, како би на тим местима обезбедили стручну наставу, што је било примећено од стране једног броја директора и коментарисано и од представника Синдиката и од појединих директора. Стога је, ваљда, и нови начелник Школске

управе захтевао да се у врло кратком року – до среде, **25.08.2010.г.**, морају доставити Школској управи спискови наставника, односно запослених за чијим радом делимично или у потпуности престаје потреба, именом и презименом, као и процентом норме који им недостаје у односу на проценат и место на коме су и засновали радни однос.

Елем, према доступним подацима, број вишкова целобројних норми у Сомбору и није забрињавајући ако се пореди са суседним војвођанским школским управама, где је он знатно већи, што и не значи да је стварно стање много боље. Тако, примера ради, констатован је вишак од једног наставника разредне наставе (?!), **1,24** (збирно) норме за наставника српског, **0,97** (збирно) норме за наставника енглеског, **0,65** (збирно) норме за наставника хемије, биологије **1,85**, пола норме (опет збирно) за наставника информатике, **1,35** (наравно збирно) наставе историје, **1,6** наставе географије и **1,2** наставе ликовног. Из ових вишкова посебно искачу наставници физичког, где су оглашене (збирно) **4** пуне норме вишка. Сем тога, у мањем проценту изражени су вишкови на местима наставника немачког, техничког, музичког и руског језика.

На другој страни, сомборске основне школе, као потребе исказале су (сви подаци су збирни и односе се на стручно незаступљену наставу): **1** норму српског, **9** норми енглеског, **5,8** норми немачког, чак **13,3** норме математике, **5,3** норме физике, **0,2** хемије, **0,8** биологије, **1,2** информатике, **1** норма историје, **1,3** техничког, **2,2** музичког, **0,7** географије и **1,8** руског. Овој тражњи треба додати и потребе у средњим школама које износе: **2,1** наставника српског, **0,8** наставника енглеског, **1,17** наставника немачког, **7** наставника математике, **0,5** наставника физике, **0,8** наставника хемије, као и у делу стручних предмета, где се тражи готово **10** нових извршилаца. Међутим, ово и не значи да ће се у овим школама појавити нови запослени, јер је потпуно јасно ако се преклопе понуда и тражња и они који, поготово стручне предмете и/или праксу, у средњим школама већ и изводе, да ће, мање-више, статус остати непромењен, односно незнатан број запослених ће мигрирати из једне школе у другу, а највећа тражња и даље ће остати само тражња, јер на тржишту, сасвим сигурно, нема довољно управо тих кадрова (математике и/или физике) односно стручних наставника за стручне предмете и/или праксу у средњим школама.

Оно што је много важније јесте чињеница да су поједини директори тражили од својих колега да изнесу на сто право стање, уосталом оно што и Синдикат у дужем периоду тражи како би се избегле било какве манипулације које су итекако биле присутне и досад, приликом „преузимања“ које, сасвим сугурно, није било преузимање како га познаје закон. То што послодавац, у овом случају Влада Републике Србије није довршила поступак децентрализације у образовању, као ни што министар просвете није донео подзаконска акта, а локалне самоуправе нису ништа учиниле на доношењу нове мреже школа, никога посебно не амнестира, јер **2014/15.** није толико далеко да се проблемом рационализације извршилаца покушају пронаћи трајна и одржива решења у, иначе до пуцања доведеном, систему финансирања образовања.

За неучињено поједини учесници, иначе на моменте врло живе дискусије, су налазили оправдања у чињеници да донедавно није био именован начелник Школске управе или у изосталој подзаконској легислативи коју је требао донети министар, заборављајући, при томе, на чињеницу да је Закон одавно донет, а да је

овај посао започет и за време претходног начелника и да га је Синдикат већ пуних 7, односно 8 година ставио на листу приоритета као први приоритет. Активностима по принципу задржавања „статус Q”, односно по принципу „гурања проблема под тепих“, сасвим је извесно да ће проблем бити присутан и наредне(их) школских година, када ће га можда бити и теже решити.

Колегама са непуном нормом требало би објаснити у чему је њихов интерес да се пронађе трајно, а не решење од године до године, уколико је наравно то утемељено на закону. Уљуљкивање у непотпуна решења на једном месту и довођење нових извршилаца на другом месту, сасвим сигурно није трајно решење, јер ће конкуренција приликом неког наредног бодовања бити знатно већа.

О уоченим недостацима, али и о позитивним помацима везаним за питање сигурности радног места, биће прилике да већ у четвртак разговарамо са министром просвете и министром финансија, пошто су за тај дан заказани преговори са ресорним министрима. Председништво СрпС-а ће на данашњем састанку расправљати и о проблему вишкова, као и о активностима већаним за почетак наступајуће школске године. Подсећамо и овом приликом све председнике Синдиката на њихову обавезу да се активније укључе у послове око утврђивања листи запослених за чијим радом делимично или у потпуности престаје потреба, јер је то сталан посао и није датиран само на почетак школске године, већ се мора радити током целе године, о чему смо вам већ раније доставили аутентично мишљење Министарства просвете.

За све евентуалне недоумице, нејасноће и правну помоћ обратити се Синдикату.

Београд, 24.08.2010.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС

